

Expunere de motive

Secțiunea 1 - Titlul propunerii legislative

LEGE

pentru modificarea și completarea Legii dialogului social nr. 62/2011

Secțiunea 2 - Motivul emiterii actului administrativ

I. Descrierea situației actuale

În prezent, în România, **art. 2, alin. (1) din Legea nr. 62/2011** prevede că "*Organizațiile sindicale sunt independente față de autoritățile publice, de partidele politice și de organizațiile patronale.*" **Alineatul 2** prevede expres că "*Organizațiile sindicale nu pot desfășura activități cu caracter politic*". Prevederi identice se regăsesc și pentru patronate la **art. 54, art. 56, alin. (2) din Lege**. În ceea ce privește forma de manifestare a activității sindicale, tot Legea dialogului social prevede expres, la **art. 190, alin. (2)**, că "*Greva nu poate urmări realizarea unor scopuri politice.*"

Cu toate acestea, de-a lungul anilor, organizațiile sindicale și patronale din România au fost folosite de diverși lideri politici pentru a servi intereselor partidelor din care făceau parte.

În **domeniul sindical**, unii membri ai organelor de conducere organizau greve și acțiuni de protest la determinarea unor lideri politici. Unele dintre aceste greve au fost declarate de către instanțe ca fiind nelegale. Astfel de acțiuni au denaturat activitatea sindicală de la scopul pe care legiuitorul i-a conferit-o și a condus la asocierea unor organizații sindicale cu anumite partide politice.

În **domeniul patronal**, unii lideri ai organelor de conducere propuneau politici economice sau fiscale la determinarea unor lideri politici. Respectivii lideri politici utilizau organizațiile patronale drept instrumente de confirmare/ legitimare a unor măsuri politice care nu veneau de la angajatori, ci tot de la politicieni. Astfel, de multe ori, misiunea patronatelor se confunda cu obiectivele de politici publice ale unor partide și contraveneau interesului general al membrilor organizațiilor patronale.

Potrivit **art. 9 din Constituția României, republicată**, sindicatele, patronatele și asociațiile profesionale au deplină **autonomie de organizare și funcționare**. Redactarea art. 9 ilustrează pregnant atât rolul cât și libertatea pe care o are societatea civilă, reprezentată, în principal, de sindicate, patronate și asociații profesionale, economice și sociale ale membrilor

lor, cu singura condiție de a acționa în limitele **statutelor proprii** elaborate cu respectarea legii¹.

Semnificativ este și faptul că art. 9 a fost situat în Constituție după art. 8, care este consacrat pluralismului - ca o condiție a democrației constituționale - și partidelor politice. Având în vedere această poziționare a art. 9, ca și precizare rolului sindicatelor, patronatelor și asociațiilor profesionale de a contribui la apărarea drepturilor și promovarea intereselor profesionale, economice și sociale ale membrilor lor, rezultă, indiscutabil, faptul că **aceste organizații profesionale nu urmăresc scopuri politice**².

Legea română promovează cu consecvență marile principii al dreptului sindical: libertatea sindicală, pluralismul politic și **independența sindicatelor**³. Doctrina a subliniat importanța precizării că sindicatele sunt organizații fără caracter politic⁴, ceea ce s-a și realizat prin textul alin. (2) al art. 2 din Legea nr. 62/2011.

Caracterul autonom, fără caracter politic, este prevăzut și în sarcina patronatelor conform art. 227, alin. (1) din Codul muncii și art. 1, li. f) și art. 54 din Legea nr. 62/2011. În calitatea lor de parteneri sociali în relațiile colective de muncă este nefiresc ca acestea să servească scopului unui partid politic, cel din urmă urmând a se substitui și rolului societății civile.

Din păcate, foarte mulți membri ai organelor de conducere ale sindicatelor și patronatelor sunt membri marcanți ai partidelor politice, deținând chiar funcții politice oferite prin intermediul acestor partide. Sub acest aspect, independența lor și a organizației pe care o reprezintă sunt puse la îndoială și decredibilizează o bună parte din activitatea și mesajul acestor organizații.

În prezent, la nivelul Legii privind dialogul social, nu există o incompatibilitate expresă a membrilor organelor de conducere ale sindicatelor și patronatelor de a deține simultan exercitării mandatului și calitatea de membru al unui partid politic.

II. Schimbări preconizate

Prezenta propunere legislativă modifică și completează Legea dialogului social nr. 62/2011 în sensul introducerii, la art. 8 și 63, a interdicției membrilor organelor de conducere din sindicate și patronate de a deține calitatea de membru al unui partid politic pe durata mandatului în cadrul acelei organizații.

¹A. Popescu, I. Dima, "Articolul 9. Sindicatele, patronatele și asociațiile profesionale" în Ioan Muraru, Elena-Simina Tănăsescu, *Constituția României- Comentariu pe articole, ediția II-a*, Editura C. H. Beck, București, 2019, p. 89.

²*Ibid.*, pp.89-90.

³I. Tr. Ștefănescu, *Tratat teoretic și practic de dreptul muncii*, Universul Juridic, București, 2017, pp.116/120.

⁴*Ibid.*, p. 89.

Scopul legii este acela de a proteja membrii sindicatelor și patronatelor de ingerințe politice în activitatea sindicală și patronală și a credibiliza reprezentativitatea acestor organizații.

Propunerea legislativă nu afectează substanța drepturilor prevăzute la art. 9 și 40 din Constituția României, republicată, deoarece, după cum astfel a reținut și Curtea Constituțională a României în **Decizia nr. 233/2004**, „*Libertatea de asociere, consacrată de art. 40 din Legea fundamentală, nu înseamnă că orice persoană, indiferent de statutul său civil și profesional, poate face parte din orice tip de asociație. Legiuitorul are libertatea de a reglementa condițiile în care pot fi constituite, organizate și în care funcționează diferite tipuri și forme de asociație*”. Așadar, Parlamentul poate și trebuie să decidă cu privire la interdicția explicită a liderilor de sindicate și patronate de a face parte din partide politice, tocmai ca o protecție a independenței față de politic garantată de art. 9 din Constituție.

În jurisprudența constituțională s-au mai relevat interdicții similare cu cea propusă în prezenta propunere pe care Curtea le-a apreciat ca neîncălând art. 40 din Constituție. Astfel în **Decizia nr. 534/2017**, Curtea evidențiază că „*odată cu desemnarea prin hotărâre a Parlamentului în calitate de membru în consiliul de administrație al societății naționale media, pe toată durata exercitării mandatului legal, persoana în cauză nu poate deține o funcție în structurile de conducere ale sindicatului, însă își poate exercita în continuare dreptul constituțional de asociere, păstrând calitatea de simplu membru al sindicatului*”. De asemenea, în **Decizia nr. 2/2011**, Curtea a arătat că „*persoanele care ocupă o funcție de conducere sau de demnitate publică nu pot exercita funcția de rector pe perioada îndeplinirii mandatului, iar funcția de rector este incompatibilă cu deținerea de funcții de conducere în cadrul unui partid politic, pe perioada exercitării mandatului. Aceste dispoziții reprezintă rezultatul opțiunii legiuitorului, care a dorit să ferească mediul universitar de subiectivismul care caracterizează viața politică. Astfel, prevederile art. 215 alin. (3) și (4) din lege, prin care legiuitorul a dorit doar să stabilească anumite condiții cu privire la ocuparea poziției de rector al unei universități, constituie o garanție pentru evitarea atât a ingerințelor de natură să afecteze autonomia universitară, cât și a posibilității de deturnare a finalității actului de educație*”.

Măsura este temporară, deoarece interdicția se aplică numai pe durata exercitării mandatului de membru al organului de conducere dintr-un sindicat sau patronat, respectiva persoană putând reveni în partid imediat după încetarea mandatului.

Măsura este proporțională, deoarece se aplică numai membrilor organelor de conducere din sindicate și patronate, în considerarea rolului acestora de reprezentanți ai organizației în relația cu terții și formatori de opinie în cadrul organizației.

Măsura nu este discriminatorie, deoarece se aplică, în egală măsură, atât patronatelor cât și sindicatelor în considerarea rolului social important al acestora în economie, piața muncii și drepturile angajaților.

Măsura este necesară într-o societate democratică, deoarece asigură o separare a acestor organisme sociale de partidele politice, precum și o separație a funcțiilor celor două în viața democratică a țării. Măsura are rolul de a consolida relevanța sindicatelor și patronatelor în societatea românească și a le elibera de o eventuală hegemonie a unor partide politice care tinde să le creeze și coordoneze discursul public.

Secțiunea 3 - Impactul socio-economic al prezentului act normativ

I. Impact macro-economic

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

II. Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

III. Impactul asupra mediului de afaceri

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

IV. Impactul asupra sarcinilor administrative.

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

V. Impactul asupra întreprinderilor mici și mijlocii.

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

VI. Impactul social

Propunerea legislativă consolidează rolul de organism social al sindicatelor și patronatelor și identitatea lor independentă în raport cu partidele politice. Propunerea generează un dialog real între organismele sociale și stat și garantează o apărare efectivă și reală a intereselor membrilor sindicatului și ale patronatului.

VII. Impact asupra mediului

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

Secțiunea 4 - Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

Secțiunea 5 - Efectele prezentului act normativ asupra legislației în vigoare

I. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor prezentului act normativ:

- a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate, ca urmare a intrării în vigoare a prezentului act normativ;

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

- b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții;

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

II. Conformitatea prezentului act normativ cu legislația comunitară în materie cazul proiectelor ce transpun prevederi UE

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

III. Măsuri normative necesare aplicării directe a actelor normative ale UE

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

IV. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

V. Alte acte normative și sau documente internaționale din care decurg angajamente

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

VI. Alte informații

Inițiator,

Sebastian-Ioan BURDUJA

Deputat PNȚ

SEMNETARI

ai propunerii legislative pentru modificarea și completarea Legii dialogului social nr.

62/2011

Nr. crt	Nume	Prenume	Partid	Semnătura
1	BURDUJA	SEBASTIAN-IOAN	PNL	
2	MORAR	OLIVIA DIANA	PNL	
3	BARCARI	LUMINITA	PNL	
4	MARONESCU	DUMITRU	PNL	
5	Staratou	Elena	PNL	
6	Gionu	Costelina	PNL	
7	Vecede	Cristina	PNL	
8	SIGHIARTAU	ROBERT	PNL	
9	AUMITRU	FLORIAN EMIL	PNL	
10	STANESCU	VERUTA	PNL	
11	SIMION	GEORGE-NICOLAE	PSD	
12	CURTA	XENIA	PNL	
13	GHEORGHE	DANIEL	PNL	
14	ROMAN	FLORIN	PNL	
15	MIRCEA	ROSCA	PNL	
16	VARGA	ELIA	PNL	
17	Alexandru	MURARU	PNL	
18	Paul	Popescu	PNL	
19	AURAMESCU	GABRIEL-IOAN	PNL	
20	FAGARASIAN	VALENTIN	PNL	
21	CAPAN	LAURENTIU	PNL	
22	STOICA	STEFAN-BUCUR	PNL	
23	HEREA	MARIA-CADRELA	PNL	

